

2016-09-06

VLL 901-2016

2016-04-15

REV 14:3-2015

Landstingets revisorer

Granskning år 2015 av landstingsstyrelsen

Landstingets revisorer har den 15 april 2016 överlämnat missiv och rapporten "Granskning år 2015 av landstingsstyrelsen, rapport nr 26-2015. Revisorerna har med anledning av rapporten anhållit om landstingsstyrelsens yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder.

Av granskningen framgår att måluppfyllelsen 2015 inte har varit tillräcklig i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag. Revisionens fördjupade granskningar visar att landstingsstyrelsen för år 2015 inte haft en tillfredsställande styrning och kontroll över sitt ansvarsområde. Detta på grund av en frånvaro av ledningssystem, utvecklade ärendebereidning och svagt utvecklat tjänstemannastöd.

Några positiva iakttagelser som lyfts i rapporten är att landstingsstyrelsen under året utvecklat sin målstyrning och att styrelsens mål i allt väsentligt är mätbara. Vidare beskrivs att landstingsstyrelsen tagit steg för att uppfylla sin uppsiktsplikt.

Med hänvisning till granskningsrapporten lämnar revisorerna följande rekommendationer till landstingsstyrelsen:

- Säkerställ att det för landstingsstyrelsens ansvarsområde införs ett ledningssystem i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9).
- Säkerställ en tillräcklig ärendebereidning.
- Säkerställ att redovisningen av måluppfyllelsen är tydlig. Gör en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen i årsredovisningen.
- Ställ krav på att få beräknade effekter av åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
- Utveckla internkontrollarbetet.
- Besluta om rutiner för uppsikt som omfattar tydliga anvisningar till styrelser och nämnder om vilken information som styrelsen önskar. Säkerställ att det framgår av styrelsens protokoll vilken information som styrelsens ledamöter tagit del. Utvärdera uppsikten årligen enligt beslutad rutin.

Landstingsstyrelsen delar till viss del revisorernas synpunkter och lämnar följande kommentarer kring rekommendationerna.

Ledningssystemet

Landstingsstyrelsen delar revisorernas syn på vikten av ett fungerande ledningssystem som stöd för kvalitets- och verksamhetsledning. Målet med ledningssystemet är att Västerbottens läns landsting ska ha ett övergripande kvalitetsledningssystem för hela landstinget. Detta fastslogs redan 2009 i de riktlinjer för ledningssystem som vid den tiden utarbetades.

2016-09-06

I dag innefattar landstingets ledningssystem styrande och vägledande dokument, men innehållet kommer på sikt även bestå av processkartor och redovisande dokument.

Införandeprojektet för landstingets ledningssystem avslutades i och med 2015 års utgång. Landstingsdirektören fattade vid Exekutiva ledningsgruppens (ELG) sammanträde den 14 december 2015 beslut rörande förvaltning och rollfördelning för den fortsatta implementeringen av ledningssystemet.

Landstingsstyrelsen behandlade införandeprojektets slutrapport § 114 vid ett sammanträde den 7 juni 2016. Landstingsstyrelsen beslöt att godkänna rapporten och ge landstingsdirektören i uppdrag att tillsätta resurser för förvaltning och metodstöd.

Ärendeberedning

Vid nämndens sammanträde den 3 mars 2016, § 57, behandlades en revisionsgranskning rörande landstingets ärendeberedning. Landstingsstyrelsen lämnade ett yttrande till revisorerna, i vilket pågående åtgärder för att utveckla ärendeberedningen beskrevs. Vid sammanträdet gavs även ett antal uppdrag om ytterligare åtgärder till landstingsdirektören.

Av yttrandet framgick bland annat att landstingsstyrelsen instämmer i att beredningsgruppens arbetssätt bör förtydligas samt att ansvaret för den tjänsteperson som skriver fram ett ärende och företräder det fram till beslut, bör framgå och tydliggöras i rutinen.

Under 2016 har arbetet med att utveckla användandet av tjänsteskrivelser fortsatt. Vidare protokollförs numera arbetsutskottets beredning av förslag till beslut inför landstingsstyrelsens hantering, i syfte att öka transparensen i ärendeberedningen och beslutsfattandet. Landstingsstyrelsen beslutade vid sammanträdet om att ge landstingsdirektören i uppdrag att vidta följande två åtgärder för att stärka ärendeberedningen;

- Att årligen utvärdera samt vid behov revidera rutinen för ärendeberedning.
- Att fastställa att landstingets ärendeberedning ska ske i dokumenthanterings-systemet Platina och säkerställa att en utbildning genomförs.

Under 2016 har även ett tillägg gjorts i internkontrollplanens aktiviteter gällande ärendeberedning. En aktivitet som har lagts till i kvalitetshöjande syfte är i vilken utsträckning som tjänsteskrivelsemallen har använts i beredningen av ärendena.

Ovan nämnda förbättringar pågår under 2016 och förväntas stärka och utveckla landstingsstyrelsens ärendeberedning. Landstingsdirektören föreslås få i uppdrag att vid årets slut ge en återrapportering i hur arbetet med ärendeberedningen fortgår.

2016-09-06

Målstyrning

Landstingsstyrelsen delar revisorernas synpunkter och har kommentarer samt rekommendationer i åtanke. Arbetet med mål och styrning är ett pågående förbättringsarbete. Under 2014 arbetades det fram en ny struktur för verksamhetsplanering inför år 2015 med syfte att stärka styrelsens styrning genom att reducera antalet mål och göra dem mer mätbara. Målen i verksamhetsplanen kompletteras sedan av verksamhetsindikatorer som följs upp på landstingsdirektörsnivå. Arbetet med den nya strukturen fortsatte under 2015. Styrelsen bedömer att verksamhetsplanen för 2016 har en högre mätbarhet avseende målen. Den nya strukturen tillhandahåller en bättre översikt och skapar tydlighet.

Landstingsstyrelsen fortsätter med den påbörjade processen och avser även att beakta revisorernas synpunkter inför arbetet med verksamhetsplan och årsrapport 2017.

Ekonomi i balans

Arbetet med att förbättra analyser och uppföljning pågår ständigt och landstingsstyrelsen bedömer att detta arbete stärkts under 2015. I årsredovisningen för år 2015 fanns en bilaga med redovisning av ekonomiska effekter av åtgärder. Även i delårsrapport för augusti 2015 inkluderades en bilaga med redovisning av resultat av tidigare åtgärdsplaner.

Landstingsstyrelsen ska även fortsättningsvis arbeta med att förbättra underlag, analyser och uppföljning.

Intern kontroll

Landstingsstyrelsen delar revisorernas synpunkter till viss del gällande arbetet med den interna kontrollen. I granskningen framgår det att landstingsstyrelsen behöver vidta åtgärder för att utveckla kvaliteten i arbetet med den interna kontrollen. Arbetet med intern kontroll genomgår en ständigt pågående utveckling. Efter granskningsrapporten från revisorerna den 19 april 2015 (30:2-2014) vidtogs åtgärder för internkontrollarbetet 2016. Bland annat sökte man att stärka landstingsstyrelsens översyn över nämnder genom att säkerställa att internkontrollaktiviteter redovisas till styrelsen och nämnder minst två gånger per år. Detta för att möjliggöra beslut om åtgärder under löpande verksamhetsår.

En översyn av centrala styrdokument för intern kontroll gjordes innan granskningsrapporten erhöles och fullmäktige antog i februari 2015 ett nytt reglemente för intern kontroll (VLL 101-2015). Reglementet förtydligar styrelsens och nämndernas ansvar samt ställer krav på övergripande innehåll i internkontrollplaner och hur uppföljningen av arbetet med intern kontroll ska ske.

De landstingsövergripande riktlinjerna kompletterades hösten 2015 med anpassade riktlinjer för landstingsstyrelsen innehållandes krav på genomförande av kontroller och redovisning av resultat. Arbetet med att ta fram en internkontrollplan för år 2017 är ett pågående arbete och styrelsen avser att förbättra kvaliteten. Landstingsstyrelsen tar till sig revisorernas förslag och rekommendationer inför detta arbete.

2016-09-06

Landstingsstyrelsens uppsiktsplikt

Under 2016 har landstingsstyrelsens arbetsutskott genomfört en rad träffar med företrädare för andra styrelser och nämnder. En noggrannare dokumentation i arbetsutskottens protokoll har gjorts och informationen från träffarna har även återrapporterats i landstingsstyrelsen.

Den utvärdering som gjordes av uppsikten i november 2015, blev aldrig återrapporterad i landstingsstyrelsen. Landstingsdirektören föreslås därför få i uppdrag att dels säkerställa framtagandet av en rutin för när och hur genomförandet av utvärderingen ska ske samt att informationen även överförs till landstingsstyrelsen.

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING
Landstingsstyrelsen

Peter Olofsson
Ordförande

Anders Sylvan
Landstingsdirektör